

פון דער וואך.

פֿיליפּע רעם האט פֿון פֿעלדער-
בונד זענען געקומען פֿערשלאגען
זו די סעסיעס פֿון פֿעלדער-בונד זי-
לען נישט פֿערקומען בלויז אין ווע-
נעזע נאר אויך אין אנדערע הויפט-
שטעטס פֿון די אימפעריאלישע מלוכות,
וואל די פֿיליפּע רעגירונג די מעג-
לרייכטיקע א אינפֿלעאצונג צווישן פֿעל-
דער-בונד און ער זאל איינע פֿון זינע
סעסיעס צעהאלטען אין האראטא.
— די דייטשיש פֿון פֿלאנאס-מאנאס-
מער רעפֿעזאנאט האט געמאכט א
שטארקע אינפֿרוק אין ספֿיס, אלס
פֿערמערקער, און געשטעלט געהארען
דער היינצ פֿלאנאס-מיניסטער גראדו-
סקי, מעקענאנש בלעטט הייטער ספֿיס
דעפֿוטאט.

עס דער רשניגער בורשעס און חי
נים אונז איבער שוין צוזאמענשטעלען
דורך דעם סיניספראט און ער האט
אין די נאָהמסטע מען פארנעשטעלען
הערצן פאר'ן שטערם-ראם צום בע-
טרעכטען און מיר חולען ווען עסליי-
צע הערערע הענען דער אויסגעשטע-
לן אונזערע יודישע ראטשקער אין
דער היינטיג, האט מיר העלען מהלן
און קומענדען רחמיקעל.

הען די חופה האט געזאגט זאָרקִימָן.
האט זיך פאר דער גרעסער קירך
און ליטאָבאָן פערזאָמלעט ע ווער

אויבערן יענען געשטאנען די העל-
פסע אנטליסערנדיק געסט מיט יעדער
פרייע, און טלע האבען געהארט
עס וועל ויך בעהיטען דאס יונגע
פער.
אמער פון די געשטלונדע האט גע-
געען א שטיקען פון'ן קיורכען-גלעס
און גאלד האט ויך געענעט א ווייטן
גע פער, און פ'ונען טרען איינזע-
לן די העלפסע געשטלונדע העלכע
האבען צונעגהערט דאס יונגע פער
צום געשטלונדען דאס ויך ער-
עיר-
טאניעל דאסער שטראסען.
אלהאר איז געען א יונגערמאן פון
דרעסן יאסער, ווער שעהלן פון פון-

אמת אז דאס האט מיר אלץ גע-
שטימען. וועטער דער דאס פיל דער
פערשטעלונג צוזאמען איז נאכנישט
געניגט, חלל חו מיר האבען שוין
פילע סעקס ענגעלישען האט דו אויפ-
וועלט-פאכט איבערהויפט דאס מינים-
טעריעס דין הונד-דעם אויפער אוועקער
גורשטען און ופ מאכען און די גוי-
דושטען אזאלע ענדערונגען אז ופ
געקומען א נאנץ אנדערען אויפזעהען,
אבער פארט היינט דאס און מיר הא-
בען דא רעכט אלץ צו געשטימען
די פארשען פון אוועקער היינטשאפט און
אנצוהויפט דעם העג אויף העלען וו
וועל אעקענטעלע העלען.
מיר העלען דאס סעל נישט רעדען
הענען אוועקער קהלה - גורשטען, מיר
העסען איבערהויפט נישט חו עס האלט
פיל דעם גורשטען פון דער קהלה
פאר'ן לויפערדען יאהר, טרעק דעם
האט לויט א געזיכער אפשטימונג האט
שוין גיטט ערדארט ופן אויסנאכער-
האלטער דער פערשטעלונג ופן פאר-
שטעלען פאר'ן דאס, צום אויפזעהען.

אין אזוי און דאס אויך אין דער
מלוכה און אין די קאמונאלע וועלכס-
פערזענלעכקייטן. די בורזשעזען רופען
שטענדיג צוויי דריטלעך פאר אונז-
ערע צווייטן פון די סטאנדארד און עס
פארשט נאך עס און עס קומען פאר
צווייטע נעמלעך פארוואס פון צו-
רופען אונזערע שטענדיג און קאמ-
פון אונזערע פארשערן און עס
סען רעוולוטען. אז מיר וועלן

שטענערע קרעהלונג פון יודישען לעבען אין דער ציט פון דער
שטענער אינאנצערע.

ליסאבען נעגרייט צו א גרויסער שטיק
 רונג, ראם-און דן חתונה פערציג
 פון אלטער דארטן העלבער האט און
 דעם טאג געקומען פערן זון העלבער
 מיט זון בעקערער עלבא דיעז העל-
 בע האט געשטעלט פון א נעזר דע-
 בער און טונקעלענער שטיליץ אין
 שטאנץ, און אזוי נעמען בעריהט
 מיט איהר שעהנעם, קלוגהיט און
 נוסחאדעקעם.
 עלבא און יונג א קירצער צום נע-
 הען זון ליסאבען, זי איז אהין געק-
 מען נאך פאר איהר חתונה, און מען
 האט געשמוקסט אז זי האט גושט קיין
 עלבערן, נאר וו אזוי א יומה נאך
 פערער און פערער, דארבער קומט
 דן חתונה פאר אין ליסאבען בער-
 רונג, און במשך דער צום האט זי
 און געזען זיין ליסאבען האט זי דן
 אויך געגעבען און דן העכסטע
 פערען און האט אונזערל ארויפגע-
 רופן זי וק דן געשטעט טעכטער.
 עס איז דעריבער גושט קיין חתונ-
 דער האט דן חתונה פון דעם טאג
 אויך פערענען און עלביטען פאר
 האט זי ליסאבען ארויפגערויפן א
 גרויסע קראינענער, און און מען
 האט אונזערל הענען דעם גערייט.
 נאך פאר דער בעשמוקסטער שעה

1.
אלהרד ראדריגז און נעמען אונזער
פון די רעכטסטע און שטערנשטע פּע-
נער אין ליסאבאן, ער האט געשטאפט,
לויט חן מען האט געזונט, פון א
ועהר אלטער קאטוילישער פאמיליע
העלכע האבען געהאוינט אין אנדערע
שטעט, און אלהרד האט ווייזט
עסלכע יאהר בעזעצט און ליסאבאן,
האט ער האט געלייזט, ועהר גרויסע
און פערזענלעכע געשעפטען, נעמען א
פּרומער און געשטערלעכער קריסט,
און א גרויסער פּלאנאטער, אזוי ווי
אין א קינדער צייט איז ווען געמען
בעקאנט געהארען געשט בלויז און
ליסאבאן נאר אין דער גאנצער וועלט-
געזענד.

מיט ווען גרובע פאר האטוילעטונגע
זעקען האט אלהרד ווייזט-
בענט שטענדיג פאר רעליגיעזע און
קירכליכע זעקען צו העלכע ער האט
געשטערעט מיט דער גרעסטער
האנד, און ראדריגז און ער נעמען
ועהר געמאכט און געשעצט צווישן די
קירכענדיגע, און געשטליכע, העלכע
האבען פון איהם געוויינט עסס בעקומען
די שטענדיגע שטענדיגע.

אין דעם שטעטלעך אונזער ערזעה-
לונג הייבט ווייזט, האט ווייזט

מפלגת רמזים איבערשיקען קמן ניו-
יארק, און ער העט זיך צו חירקען
אן דן הענדונג ואל האבען ער-
פאלג.

— מ'נעחצן טרום קלענען זון רעד
נעה. מ'זאגט מ'זאגט פארגעס
וואס געשעוועט האט זיך
זון געזאגט פארגעס. וואס זיך

נעשטמטש פלעקעס, שטרען, בודי'ס א. א. ו. קען מען נאך ליכט צוגענומען דרום דיר
עקער'ס קילורס אונטערזוכען ביזנעס מיט פערשוראפטע, אויסגעצ. F. עס קאמט נאך
40 יארען און מען קען עס בקומען און יעדענע לאזער. דעם ביזנעס צומאחלט אונזערע
היינטיגע חזנים דעם צווייטענענען אפארטימענט צום באקען, "האונדער פון דער קוד"
א דאנק העלפען מען קען באקען, פרעגלען און
קאפן אויף א קליין פינצער. ד"ר עקער'ס
באן-פראשעק, באקען, בורין-פראשעק, מאני-
לע-דוקער, נוסטין א. ו. א. צו עקומען און
אלע לאזערען שטענדיג פריש די אויסאר-
בייזונגען פון ד"ר עקער קען מען בקומען
נאך און אריינגעלער שטונדע מיט דער שוי-
פארק, "העלער קאפ".

ל'ך אויפגעקענט, מעלמעל האט זיך
 זענער נעקענט אויפדאסען אז מער
 אין זעקער הערצער זענען זי חתם
 פון דער נאנצער צערעמאניע האט
 קומט דא שטער צוליצ זי.
 צווישען די מערסטעלע האבען
 זיך געפונען זאמלעך האט האבען דאס
 בעמערקט, און זען עס זאל נישט זיין
 אלהאר ראדען העלט מען זיך אשטער
 געהן פערטראכט, אהרעהט דאס און
 און ס'העלט ביז זי נעקענט ארויס-
 פון א העלען ס'און פערטראכט און
 ס'און עפס נישט גלעטונ, בער קע-
 נען און עפס זיין אלהאר העט
 נעם נישט נעקענט קומען אויפן גע-
 ראנק און דאס זאל זיין צווישענצוגעדן
 מיט עפס א געהענס, און יעצער
 האט ביז זיך געטרעכט און דין זע-
 ליבע צערעמאניע האט דאס אויף צו-
 שטרעט און אויפגעקענט דאס יונגע
 פער אין דעם דעווען טאן.
 בער זען קינעט פון זי און נישט
 נעקענט אויפן געדאנק זענען העלען
 ס'און זיטען כוונה פון יונגען פער
 העלען מיר זייערע דעם לעזער און
 דער האוינגע פון אלהאר ראדען
 האוהן ער מיט זיין זעקער פריי זענען
 אחעק גלייך פון דער קירכע גאדעס
 זי זי האבען זיך געזענעט פון זי
 ערע נעסט, און מיר העלען זעהן
 האט זי האבען געטהון ביז זיך אין
 דער האוינגע און האט דערט און
 פערנעקומען!
 (פערטראכט, קומט).

פאטיר, און קלאט האט עלטען גע-
 נעמערט מיט איהר אויסגענועהני-
 לוכער שעהנעם און גרעציע, אזוי
 אז אלע האבען געהאנדערט דעם גע-
 פאסע פאר, העלבעס געהט זיך אינעם
 ערגערנען אויפ'ן גאנצען לעבען.
 דן צערשטאניג האט זיך אנגעהוי-
 בען מיט א שפילען פון ערגעץ און
 דער בענליכונג פון קירכען - פאר
 העלבעס האבען געווינען א געמיינע-
 ריוסט, און דאן האט דער עלטסטער
 געמיינליכער געהאלטען א שפערליכע
 בעגרייטונג, ערער דעם יונגען פאר,
 און ערשטעס זענען ערערע זיך און גוט
 און פאר, געמיינע און איבערגעגעבן
 צום קירכענליכען גלויבען, דאנען האט
 ער געלייבט דארויפ'ן העלבער און
 אזוי שטארק איבערגעגעבן דעם גלוי-
 בען אז ער שפעטערס זעהר גרויסע
 סומען פאר דער קירכע, מיט העלבעס
 ער קען דענען אלס געשפילט פאר
 אנדערע, און געזעסען און זיך וועלען
 זיך לעבען און גרויסע פארדען.
 דאן איז ער געקומען דאן געציעלע
 שבויע בעט העלבעס איבער שערט
 אז און פאר דעם צעמיינע דאס גאנצע
 לעבען, און דער גרויסער חסון האט
 געווענעם פאר פארד און בענעסע-
 רונג.
 פערד חסון פון וועל זיך גוט איז-
 קומען אין די געזעסער פון פערד יונג-
 נע בענעסען צוליב העלבעס פון דענען
 גרויסע פערדעס און פארשטעלען
 העלעס פון בעמערקט און פערד זענען
 געזען בלעם, דערשטעקען, און איבער-

געמיטשטער ספעציעל צוומעגנער-
ענער וועג נישט געקאנט קומען צו
קען אויפגלידן הענען אט דער ראז-
נער פראנץ, העט דעם נאכגען ענין
מוזען געמיטשטן א טריטראט, אדער
צוועקטעל דאס ווערט.

דער היינטיקער קולות, און שווארץ רעס. שווער שווארץ הייז. אונזערע און נאך
האט אונז דער אפגאנג פון געזען

26.